

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Szinyai Zoltán*

Cím: *Egy magyar asszony útja*

Forrás: *Post*

Post
(Hely)

1942. II. 21.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Bozzay Margit

Idő

"1942

Személy

Egy magyar asszony útja

A régi B. H. titkári szobájában Csajthay Ferenc főszerkesztőre vára-koztam. A barátságosan, felhős de-cemberi délelőttön egy szál villany-körte égett a keskeny helyiségben. A berendezésén már nyoma sem volt annak, hogy ez a lap még egy évtized-del azelőtt a magyar sajtóélet nagy-hatalmú, gazdag és elit szerve volt. Ugródeszkája íróknak, politikusoknak, akik szinte naponta, hosszú körmenet-ben záródokoltak az agg korában is tüzeslelkű bajvívó, Rákosi Jenő udvar-lására.

A magyar sajtóéletnek ezen a súly-lyedő hajóján, a titkári szobában is-mertem meg Bozzay Margitot 1927 de-cemberének egy ködös délelőttjén. Csajthay Ferencet vártam, az utalvá-nyomat. A B. H. akkor már a legrosz-szabbul fizető napilap volt. Ahol a békevilágban ötven koronát adtak egy tárcáért, tizenöt pengőre csappant a tiszteletdíjak átlagos összege. Tudtuk, hogy ez nem Csajthay Ferenc jószán-dékán múlik, hanem az anyagi erők hiányán. Csajthay szeretettel és töle tel-hetőleg felkarolta a fiatal írókat. Ő maga olvasott el minden írást. Ité-le-tében, mely elfogulatlan volt és szí-gorú, vakon lehetett bízni. Nem volt hivatásos esztétikus, de a kivételesen

jóízlésű s nagyon művelt ember igé-nyességével tudott válogatni az írások között. Bozzay Margitnak akkor már több tárcáját közölte le a vonal alatt.

Én még hírből sem ismertem a su-dárnővést, szőke és elegáns fiatal nőt, aki belépésével a tavaszi napsugár tüdeségét hozta magával a sívár titkári szobába. Dunántúl udvarházainak leve-gőjét és hangulatát. Ugy gondoltam, valami nagyvilági dáma, akinél az iro-dalmi működés hiúságának kedvtelése, szereplési vágy. Mennyire tévedtem! Ez a szép és elegáns fiatalasszony nagyon komoly munkása volt az életnek: nem-csak önmagának, hanem két fiának szer-zett kenyeret a tollával. Súlyos gondok-at, igen nehéz napokat élt át, de ab-ból mitsem árult el kifelé. Tudott né-mán szenvedni és büszke, bátor mo-sollyal, emelt fővel járni az emberek között. Amit tett, az sokkal több volt az írói boldogulás akarásánál. Életének leghősibb szerepvállalása az volt, hogy tollának munkájával nevelte fel két gyermekét.

Későn érkezett el hozzá a siker és csak nagyon rövid ideig élvezhette meg-érdemelt napsütését. Irósors? Örök ma-gyar irósors? A magyar író számára ta-lán még soha nem voltak zordabb idők annál a kornál, amelyben Bozzay Mar-

git kezdte el írói pályáját. Rossz helyre-tette be a lábát, a halódó B. H.-hoz, annak is legesendőbb szakában. Az író ott hiába adta tehetsége javát, a vérét, nem talált visszhangra, alig voltak ol-vasói. Akár ha gyémántot dobálna va-laki a tenger mélyébe.

Mennyi hit, kitartás és küldetéses erő kellett ahhoz, hogy lebontsa maga előtt a közöny falát és kiharcolja jussát a betűk világában. Mennyi megaláztatá-son, büszkén magába fojtott szenvedés könnyein vezetett ez az út odáig, ami-kor végre hallathatta szavát és az ol-vasók ezreinek visszhangja igazolta, hogy küldetéssel érkezett a magyar iro-dalom életébe.

A nyár végén beszéltem vele utol-jára. A Belváros forgatagában találko-ztunk hosszú évek múltán. Belőle fel-sajgott az átszenvedett idők keserősége, amit nem tudtak elfeledtetni a jobb napok. A szenvedések emléke akkor is él, ha a sebek már begyógyultak. Jól-esett beszélnie néhány gyors szóval, míg az autbuszra várt. Nem tudtam, hogy beteg, sudár szépségében megör-zött külseje, mely legyőzte az évek mú-lását, mitsem árult el abból.

A halált nem győzhette le, annak idő előtt lett a prédájává. Amikor az újságban halálhírére döbbsentem, fele-ségem épp levelet készült írni neki, hogy meghívja magunkhoz egy estére. A sors kegyetlen rendező. Azon a na-

pon, amikor — úgy gondoltam — folytatni fogjuk az emlékeket idéző és befejezetlenül maradt beszélgetést, már csak tovaszállt életének kedves emlé-két idézhetem.

Szinyai Zoltán